

LBDIS | We know
Alexandru Popescu

ADÂNCURI INCOLORE

Roman

Editura ARC

„Un debut excepțional!”	7
Legenda lui Dragoș-Vodă. Întemeierea Moldovei (fragment)	9
CAPITOLUL ÎNTÂI	
Seceta	11
CAPITOLUL DOI	
Lalelele	24
CAPITOLUL TREI	
Căutările.....	38
CAPITOLUL PATRU	
Fata tatei.....	57
CAPITOLUL CINCI	
Cititorul.....	72
CAPITOLUL ȘASE	
E nuntă mare-n sat	82
CAPITOLUL ȘAPTE	
Durerea	100
CAPITOLUL OPT	
Adevărul crunt.....	110
CAPITOLUL NOUĂ	
Smintirea.....	122

CAPITOLUL ZECE

Lunaticii 140

CAPITOLUL UNSPREZECE

Bulboana 154

CAPITOLUL DOISPREZECE

Păsări, multe păsări..... 167

CAPITOLUL TREISPREZECE

Hramul satului..... 184

CAPITOLUL PAISPREZECE

„Lacul codrilor albastru” 201

CAPITOLUL CINCISPREZECE

Țara lalelelor 219

SECETA

N-a mai plouat de opt luni, nici măcar un strop. Bolta cerească era goală și numai avioanele lăsau, sporadic, câte o cicatrice kilometrică. Ei bine, apăreau uneori niște nori albi, dar aceștia nu erau în stare să acopere, câtuși de puțin, discul soarelui dogoritor. Stepă, și așa aridă prin definiție, s-a făcut aproape incoloră. Aerul de iulie era fierbinte, aproape imposibil de respirat. Nu în zadar i se zice *luna lui Cuptor*. Suprafața încinsă a pământului declanșase o ceață de căldură amețitoare, care, parcă, a dizolvat buruieniișul de pe acostament într-un peisaj de acuarelă.

Tudor Roibu a decis să deschidă complet geamul portierei, ca să mai lase puțin aer să pătrundă în interior. Mașina nu era dotată cu aer condiționat. Pe lângă duhoarea fierbinte, de afară a pătruns și colbul răscolit de roți. Tudor a înjurat, ștergându-și gâtul transpirat cu un prosop aspru, pe care se vedeau pete de ulei de motor. Cealaltă mână îi stătea ferm pe volan. Vitezometrul afișa 112 kilometri la oră. Nu era tocmai viteza potrivită pentru acel drum accidentat, însă Tudor credea că, în așa fel, roțile vor zbura pe deasupra gropilor. Va mai cruța din viața scurtă a amortizoarelor, cre-

dea el. În plus, Tudor se simțea în siguranță la volan, pentru că știa aproape fiecare gropiță și denivelare de pe traseu.

Era obișnuit să-și țină privirea fixată pe drumul pietruit, însă, în acel moment, ceva i-a captat atenția. A văzut o siluetă fixată în aer. Tudor s-a lăsat cu trupul peste volan și și-a potrivit mutra mai aproape de parbriz, așa încât să vadă mai bine. La o înălțime de vreo treizeci de metri, un șoim stătea încremenit în văzduh, parcă picat de o mână nevăzută. Nicio pană nu-i mișca. Tudor urmărea stupefiat priveliștea și se întreba dacă nu cumva pasărea a murit așa, în zbor, cu aripile încleștate de vreun spasm muscular. Șoimul era cât pe ce să dispară din perimetrul parbrizului, când brusc își întoarse capul spre *Niva* lui Tudor, parcă privind-l direct în ochi. Șoferul tresări, speriat, și se lovi cu capul de parbriz. A slobozit doar pentru o fracțiune de secundă strânsoarea fermă de pe volan. Era suficient ca *Niva* să devieze brusc. Tudor a prins din reflex volanul cu ambele brațe. Văzu cum botul mașinii s-a înfipt cu violență într-o denivelare din marginea drumului, apoi... apoi, în sus! „Uoaaa!!” Urletul bărbatului răsună prin valea pustie cu un ecou înfiorător. Și motorul *Nivei* urlă aproape sincronizat. Mașina s-a pomenit zburând câțiva metri prin aerul fierbinte, făcându-l pe Tudor să-și strângă feșele și umerii de oroare. Au urmat două secunde de imponderabilitate. Tudor își aminti instantaneu de visele din copilărie, când zbura din dormitor spre bucătăria în care mama veșnic gătea ceva gustos.

La contactul cu prundișul crestat, amortizoarele au generat o bubuitură aproape fatală. Firește, Tudor Roibu a aterizat cu bărbia peste volan, mușcându-și limba. A înjurat cumplit. Reuși, în sfârșit, să pipăie cu piciorul drept pedala corectă. Mașina a oprit. Un val de colb veni din spate și invadează interiorul. Bărbatul tuși de câteva ori. Simți, cu vârful limbii, cum o bucată de măsea îi plutea prin gură. A deschis portiera găfâind și a scuipat fragmentul tăios, cu tot cu saliva însângerată. Tudor a coborât zăpăcit din mașină și a privit spre cer. Șoimul părea să-l urmărească neclintit. „...tu-ți mnezău mă-tii!” urlă Tudor. Acesta ridică o piatră de pe drum și o aruncă în direcția păsării. A ratat ținta, bineînțeles. Șoimul scoase un țipăt tăios și doar câteva mișcări line cu aripile au fost suficiente să-l îndepărteze de insul nervos de la sol.

Tudor a mai făcut câțiva pași pe acostamentul buruienos. Și-a pus mâinile în șolduri, îngândurat. Pantofii, perfect lustruiți cu câteva clipe mai devreme, deja se acoperiseră cu un strat subțire de praf. Bărbatul privea în jur, parcă așteptând o lămurire, un indiciu. Așa l-a deprins profesia. Nu văzu decât dealuri cu tufe de pălămidă, moșor și cornuți. Nu avea cui să se plângă. Șoimul a dispărut după dealuri cu o indiferență repugnantă. Tudor își aruncă privirea spre nucii bătrâni care hotărâneau drumul. Aceștia păreau să se fi camuflat sub un strat gros de colb. Nu era de mirare. Se știa că prin părțile acestea vântului îi place să danseze în vârtejuri apocaliptice. Praful calcaros de pe drum e pur-

tat spre ogoare și obișnuiește să se așeze pe hudițele și acoperișurile de ardezie sau de țiglă metalică ale caselor din sat.

Bărbatul simți cum parcă-l ia leșinul. Respira cam greu. Reveni la mașină și deschise portbagajul. Scoase un pet boțit și luă câteva înghițituri de apă. Era cam caldă, dar bună. Era apă de izvor. Roibu a urcat la volan, pentru că trebuia să-și continue drumul. Mai avea de condus încă vreo patru kilometri din cei nouăsprezece, care fac legătura dintre centrul raional și satul Molda. Alte drumuri decât cele de țară, bătătorite de tractoare și căruțe, nu existau.

Și nici haine de schimb curate nu mai avea Tudor. Uniforma îi era pătată de transpirație. Mirosul înțepător a șters orice adiere de parfum. Se gândi în acea clipă că ar trebui să mai ceară de la superiori câteva seturi noi de uniformă. Nu de alta, dar suferea de transpirație excesivă. Era abilitatea lui magică: să transpire permanent, indiferent dacă face sau nu mișcare. Crezu o vreme că era ceva în neregulă cu metabolismul său. Mai târziu gândea că ar fi de vină lipsa de somn. Sudoarea îi curgea șiroaie mai ales când se enerva, adică la fiecare treizeci, patruzeci de minute.

Niva a avansat doar un kilometru de la locul incidentului și a oprit din nou. „Mai repede! Lua-v-ar dracu' și pe voi!” urlă Tudor Roibu spre văcarii pârlțiți de soare. Inșii încercau să mâne vreo patruzeci de vaci peste drumul pietruit. Tudor claxona încontinuu, deși vacile nu păreau să-i dea vreo importanță. Animalele

răgeau, derutate, și se îmbrânceau, refuzând să calce pe suprafața tăioasă, atât de nefirească pentru copitele lor. Trei dulăi începură să latre ca niște apucați printre copitele vacilor. Văcarii au tras câte o pocnitură de biciușcă. Au forțat cornutele să-și continue trecerea. Unul dintre bărbați își ridică chipiul spre *Nivă*, în semn de salut. Avea mustăți încărunțite, iar sub ele, doi dinți de aramă. Tudor i-a răspuns cu un gest obscen. Știa bine unde merge cireada. Mai erau vreo cinci kilometri până la lac. Acolo sperau văcarii să ajungă. Era unica sursă de apă pentru animale. Ceva mai aproape se vedea o fântână văruiță în culorile cerului, dar seceta o golise complet. Tudor claxonă cu nerăbdare ultimele două vaci și le ocoli, apăsând violent pe accelerator.

Peste câteva minute mașina cobora valea de unde *Molda* se vede ca-n palmă. În sensul că nu prea aveai ce vedea: vreo sută douăzeci de case, împrăștiate haotic, dintre care numai vreo optzeci mai erau locuite. Undeva în mijloc se înălțau clădirea primăriei și cea a școlii. Turnul bisericii de lemn abia se întrezărea de printre stejarii bătrâni.

Mașina a oprit în centrul satului, chiar în fața unei clădiri lungi, cu un nivel. Pe plăcuța de lângă ușa de la intrare era scris: *Sectorul de Poliție numărul 3, Comuna Molda, raionul Domneni*. Era și firesc. Dacă parca Tudor în altă parte, sătenii ar fi pronunțat imediat verdictul: *Iarăși avem probleme*. În acea zi însă, locotenentul Roibu era cuminte și părea să aibă un serviciu calm. Spera că așa va rămâne încă o oră și jumătate, până i se

termina programul de lucru. A soluționat o droaie de mărunțișuri birocratice la Comisariatul din Domneni. A mai și cumpărat două batoane de salam vienez proaspăt. Cel puțin, așa îl asigură vânzătoarea de la taraba de mezeluri de firmă.

Bărbatul se opinti spasmodic să iasă din *Nivă*. Respira rar și adânc. Și-a dat un pumn în burta proeminentă, reproșându-și că mănâncă prea mult. Ultima dată când se cântărise, ecranul dintre tălpi afișa cifra 114. Gândi că aparatul căpiase și a renunțat să-și mai inspecteze greutatea. De la o vreme, Tudor a devenit suspect de pofticios. I s-au dat pe gust, în special, gogoșile umplute cu magiun de zmeură sau cu ciocolată. Nu era vina lui că acestea au apărut în comerț la ambele magazine din sat. I-a avertizat odată pe vânzători să nu i le mai dea, să-i spună că s-au terminat sau să inventeze orice altă poveste. Promisiunea vânzătorilor însă se sfârâma în bucăți când Tudor venea a doua zi, cerea gogoși și urla la ei că-i încalcă drepturile de consumator. Îi amenința că-i va chema pe cei de la sanepid sau pe inspectorii fiscali pentru un control inopinat. Era o amenințare crâncenă. Or, inspectorii fiscali găseau mereu nereguli la magazinele din Molda.

Polițistul a făcut câțiva pași în jurul mașinii, ridicând genunchii într-o încercare de a-și întinde mușchii. Se lăsă cu palmele late peste capota vehiculului de serviciu și apăsă cu putere. Amortizoarele din față au scrâșnit cu un geamăt aproape uman. „Ai să ții, că te ia naiba!” bombăni Tudor sub nas. *Niva* se holba la el cu

farurile rotunjite, parcă șocată de cinismul locotenentului, mai ales, după ce-l servi loial un car de ani. Tot asta își spusese Tudor cu patru zile mai devreme, când mersese la WC. Jetul de urină, care se voia unul palid-gălbui, căpătase nuanțe roșiatice. Bărbatul se încreți la față și-și zise: „Ai să ții, că te ia naiba!”. Și rinichii, sărmanii, parcă țineau. N-a mai fost la doctor de atunci, pentru că roșeața din urină ba apărea, ba dispărea, iar de dureri, nici pomină. „Deci sunt sănătos tun”, își spusese Tudor. Nu era o constatare naivă, ci un ordin! Avea el, ca și mulți alții din sat, un motto propriu, de care se conducea cu strictețe: *Cum am zis eu, așa va fi!* Și i-a cam reușit până acum să îl aplice. Ce-i drept, micile incidente, cum a fost cel cu limba și dintele vătămat, îi cam dădeau de gândit în ultima vreme că, poate, nu e chiar totul așa cum vrea el.

Bărbatul și-a ridicat mutra spre cer, puțin debusolat. „Ad-o, Doamne!” zise el, gândindu-se la ploaie, deși nu prea credea că, în ceruri, ar fi cineva care-l urmărește și, mai ales, care să-i numere *până și fiecare fir de păr*. A văzut că soarele se înclinase și mai mult spre linia orizontului. S-a gândit cât oare o să mai țină seceta. Prognoza meteo, pe care o ascultă mai devreme la radio, nu anunța precipitații și nici măcar scăderi de temperatură. Cică, tocmai duminica viitoare s-ar putea să fie cer noros. Și atât. „Păi dacă suntem niște păcătoși...” își zice Tudor ca pentru sine. S-a apropiat de ușa pasagerului și a scos geanta ticsită cu hârțoage șampilate de la Comisariat. Printre ele zăceau tot soiul de fotografii cu cada-

vre și imagini de pe camere de supraveghere, scoase la imprimantă. Punga cu cârnați o lăsă pe bancheta din spate. Mirosul lor i-a provocat un zâmbet larg. „N-are nicio legătură cu mersul anchetei”, murmură Roibu. A luat-o la pas spre clădirea pe care sectorul de poliție e nevoit să o împartă cu Oficiul Poștal. Noroc că-i separa un perete gros din cărămizi de calcar. Nici cele mai desperate țipete nu se aud dincolo. Or, la sectorul de poliție din Molda se mai și țipă, uneori.

În interior era puțin mai răcoare. Polițistul își șterse fruntea transpirată cu același prosop greșos și intră în biroul său, plin cu dosare și tot felul de diplome de recunoștință, agățate pe pereții văruiți. Le ignoră pe toate, automat deja, și se îndreptă spre căldarea emailată de lângă sobă. Era căldarea rămasă încă de la nuntă și care-i căzu la inimă, pentru că avea lalele desenate pe capac. Tudor a ferit capacul și l-a rezemat de sobă. Încă în căldare o cană albă cu logoul Ministerului Afacerilor Interne. A înghițit apa rece, de izvor, cu lăcomie. A mai băut două. Mereu și-a spus că nu schimbă apa de izvor pe niciun fel de pișat îmbuteliat, fie el adus și din munții Caucazului.

Șoimul era încă în văzduh. Sus, de la înălțime, marele buruieniș se vedea altfel. Pentru că asta e Stepa Bugeacului, un *Mare Buruieniș*. Buruiianul pare omniprezent. Spinii, scaieții și măslinii sălbatici domină priveliștea. Șoimul fu nevoit să străbată câteva dealuri în căutarea prăzii. Până la urmă, găsi un lan de po-

rumb, cârpit cu fâșii de salcâm. Pasărea zări printre ciocălăi un cuib de prepelițe. Și-a ajustat traiectoria de zbor. Între timp, cloșca de prepelițe își lăsă puii săcâitori și dispăru, și ea, în căutarea hranei. Trebuia să fie atentă să nu se prăbușească printre crăpăturile imense din solul chinuit de secetă. Instinctiv, șoimul se înalță spre ceruri, răsucindu-se cu o grație hipnotizantă, și se îndreptă spre pământ, într-un picaj fulgerător. Puiul de prepeliță nici nu apucă să priceapă că tocmai a murit. Ghearele păsării răpitoare îi zdrobiră gâtul fragil într-o clipită. Trupul îi fu ridicat spre înălțime. Șoimul a zburat spre cuibul său, la propriii pui. A lăsat în urmă lanul de porumb, dealurile, drumul, hectarele numeroase cu orz, grâu și pârlăoagă. Și-a făcut cuib printre ruinele unei ferme de porci, de mult abandonate. Construcția nu se afla prea departe de lacul spre care veneau văcarii cu ci-reada, dar nici prea aproape. O, nu! În niciun caz, prea aproape de lac. Instinctele șoimului îi interziceau să se apropie de apele-i tumultuoase. A văzut prea multe întâmplându-se acolo.

Lacul avea o formă întortocheată, de parcă ar fi o aluniță brună pe suprafața argiloasă din jur. O aluniță care parcă risca, în orice moment, să se transforme într-o tumoare malignă. Poate că transformarea deja s-a produs. O știau bine generațiile anterioare de țărani, însă puțini au apucat să-și prevină copiii să se țină de parte de lac.

Șoimul a ajuns deasupra cuibului, ținând în gheare trupul puiului de prepeliță. Pentru o clipă însă, privirea